

BLUEPRINT FOR MODEL QUESTION PAPER: 2023-24

SUB: GEOGRAPHY (24)

CLASS: II PUC

Weightage to Objectives				Mains	Type Of Questions	No of Questions	Marks
Sl.no	Objectives	Marks	Percentage	I,II,&III	Objective type (1 Marks)	15/15	15/15 Marks
1	Remembering	44	38%	IV	VSA (1 Marks)	05/05	05/05Marks
2	Understanding	35	30%	V	SA (2 Marks)	05/08	10/16 Marks
3	Applying	25	22%	VI	LA (5 Marks)	07/12	35/60Marks
4	HOTS(Skill)	12	10%	VII A	REPRESENTATION OF DATA (5Marks)	01/02	05/10 Marks
	Total	116	100%	VII B	HOTS (10 Marks)	01/01	10/10 Marks
					Total	34/43	80/116

TIME: 3HOURS 15MINUTESTOTAL MARKS: 80																					
Chapters	Allotted Hours	Allotted Marks	LOTS										HOTS				Type of Questions				Total Questions
			Remembering			Understanding			Applying				Skill								
			1	2	5	1	2	5	1	2	5	10	1	2	5	10	1	2	5	10	
01	05	05						1										1		1	
02	10	09	1		1	1	1										2	1	1	4	
03	05	05	2	1		1											3	1		4	
04	06	06	1					1									1		1	2	
05	03	03	2			1											3			3	
06	12	11	1		1			1									1		2	3	
07	10	09	2	1							1						2	1	1	4	
08	12	11	1		1			1									1		2	3	
09	14	12	2	2				1					1				3	2	1	6	
10	12	11	1	2							1		1				2	2	1	5	
11	10	08	1	1				1									1	1	1	3	
12	07	06	1								1						1		1	2	

13	14	20									2					1			2	1	3
TOTAL	120	116	15	7	3	3	1	6			5		2			1	20	8	14	1	43

Note: 1. Weightage: Total marks/Total number of teaching hours, $96/106=0.90$ Marks per hour for Chapter 1 to 12, and for Chapter 13; $20/14=1.42$ Marks per hour is considered.

2.Out of 43 questions, students have to answer 34 Questions only.

ಸೂಚನೆಗಳು:

1. ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 1ರಿಂದ15 ರವರೆಗೆವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀಡಲು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ .
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರೆ , ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಬರೆದ ಮೊದಲ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
2. ಅವಶ್ಯವಿದ್ದೆಡೆ ಸೂಕ್ತ ನಕ್ಷೆ, ರೇಖಾಚಿತ್ರ, ಗ್ರಾಫ್ತುಅಗತ್ಯಅಂಕಿಅಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.
3. ದೃಷ್ಟಿ ವಿಕಲಚೇತನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರ್ಯಾಯಪ್ರಶ್ನೆಸಂಖ್ಯೆ41, 42 ಮತ್ತು43 (ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ"ಬಿ" ವಿಭಾಗದಿಂದ) ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಕೊನೆಯಲ್ಲಿನೀಡಲಾಗಿದೆ.

I. ಕೆಳಗಿನಬಹುಆಯ್ಕೆಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆಉತ್ತರಿಸಿ:1X5= 05

- 1) 21 ನೇಶತಮಾನದಲ್ಲೂಜನಸಂಖ್ಯೆಯುತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ, ಹಾಗಿದ್ದರೆ, 2012 ರಪ್ರಕಾರವಿಶ್ವದಒಟ್ಟುಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನುತಿಳಿಸಿ.
A) 5 ಬಿಲಿಯನ್
B) 6 ಬಿಲಿಯನ್
C) 7 ಬಿಲಿಯನ್
D) 8 ಬಿಲಿಯನ್
- 2) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜ್ಯವು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಾಂದ್ರತೆಹೊಂದಿದೆ?
A) ಪಶ್ಚಿಮಬಂಗಾಳ
B) ಬಿಹಾರ
C) ಕೇರಳ
D) ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ
- 3) ಭಾರತದ ಅತಿ ಉದ್ದವಾದ ಅಣೆಕಟ್ಟು.
A) ತುಂಗಭದ್ರ ಅಣೆಕಟ್ಟು
B) ಹಿರಾಕುಡ್ ಅಣೆಕಟ್ಟು
C) ಭಾಕ್ರ-ನಂಗಲ್ ಅಣೆಕಟ್ಟು
D) ಆಲಮಟ್ಟಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
- 4) ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಿನಲ್ಲಿರುವಇಂಗಾಲದ ಅಂಶವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಉನ್ನತ ದರ್ಜೆಯಿಂದ ಕಡಿಮೆ ದರ್ಜೆತೋರಿಸುವಕೆಳಗಿನಯಾವುದುಸರಿಯಾದ ಶ್ರೇಯಾಂಕವಾಗಿದೆ?
A) i.ಲಿಗ್ನೈಟ್, ii.ಪೀಟ್, iii.ಆಂತ್ರಸೈಟ್, iv.ಬಿಟುಮಿನಸ್.
B) i.ಪೀಟ್, ii.ಆಂತ್ರಸೈಟ್, iii.ಬಿಟುಮಿನಸ್, iv.ಲಿಗ್ನೈಟ್.
C) i.ಆಂತ್ರಸೈಟ್, ii.ಬಿಟುಮಿನಸ್, iii.ಲಿಗ್ನೈಟ್, iv.ಪೀಟ್.
D) i.ಬಿಟುಮಿನಸ್, ii.ಲಿಗ್ನೈಟ್, iii.ಪೀಟ್, iv.ಆಂತ್ರಸೈಟ್.

5) ಕೆಳಗಿನ ಜೋಡಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಮತ್ತು ತಪ್ಪಾದ ಜೋಡಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

1. ಅರಣ್ಯಾಧಾರಿತ ಕೈಗಾರಿಕೆ-ರಬ್ಬರ್ ಕೈಗಾರಿಕೆ.
2. ವ್ಯವಸಾಯಾಧಾರಿತ ಕೈಗಾರಿಕೆ-ಕಾಗದ ಕೈಗಾರಿಕೆ.
3. ಖನಿಜಾಧಾರಿತ ಕೈಗಾರಿಕೆ-ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಕೈಗಾರಿಕೆ.

- A) 1 ಮಾತ್ರ,
B) 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ,
C) 2 ಮಾತ್ರ,
D) 3 ಮಾತ್ರ.

II. ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಸೂಕ್ತವಾದ ಒಂದನ್ನು ಬಳಸಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ತುಂಬಿರಿ: 1X5= 05

(ಕರಿಮೇಣಸು, ಹೂಗ್ಲಿ, ಲಂಡನ್, ಗ್ರಾಮೀಣ, ಸಮಶೀತೋಷ್ಣವಲಯ, ಏಲಕ್ಕಿ)

- 6) ಮರ ಕಡಿಯುವ ಉದ್ಯಮವು _____ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ.
- 7) ಎತ್ತದ ಮೊದಲ ಮಿಲಿಯನ್ ನಗರ _____
- 8) _____ ಮಸಾಲೆಗಳ ರಾಜ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.
- 9) ಜೈವಿಕ ಅನಿಲವು ಭಾರತದ _____ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.
- 10) ಕೋಲ್ಕತಾ ಬಂದರು _____ ನದಿ ದಡದಲ್ಲಿದೆ.

III. ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ: 1X5= 05

A) B)

11) ಕೀರ್ಗಿಸ್	- a) ಬೆಂಗಳೂರು.
12) ಇಸ್ರೋ ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್	- b) ಬಾಂಬೆ ಹೈ.
13) ಒಂದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಗರ	- c) ಹಾಸನ.
14) ಸಾಗರ್ ಸಾಮ್ರಾಟ್	- d) ಏಷ್ಯಾದ ಮಧ್ಯಭಾಗ.
15) ಸಿಲಿಕಾನ್ ವ್ಯಾಲಿ	- e) ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್.
	- f) ಹೈದರಾಬಾದ್.

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ ಅಥವಾ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ: 1X5= 05

- 16) HDI ನ ಪೂರ್ಣ ರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 17) ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಏಕೆ ಬೇಟೆಗಾರಿಕೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು? ಕಾರಣ ಕೊಡಿ.
- 18) ಮೆಗಾಸಿಟಿ ಎಂದರೇನು?
- 19) ಭಾರತದ ಯಾವ ರಾಜ್ಯವು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ?
- 20) ಜಲಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳು ಯಾವುವು?

V. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 2 ರಿಂದ 3 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ: 2X5=10

- 21) ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಘಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
- 22) ದ್ವಿತೀಯ ಮತ್ತು ತೃತೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನು?

- 23) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ನೀರಾವರಿವಿಧಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿ.
- 24) ಸೌರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳಾವುವು?
- 25) ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
- 26) ಮುಂಬೈ ನಗರವನ್ನು “ಭಾರತದ ಮ್ಯಾಂಚೆಸ್ಟರ್” ಎಂದು ಕರೆಯಲು ಕಾರಣವೇನು?
- 27) ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕಚ್ಚಾವಸ್ತು ಆಧಾರಿತ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆ?
- 28) ಭಾರತದ ರಸ್ತೆಗಳ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ವಿಧಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

VI. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಏಳು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 20 ರಿಂದ 25 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ: 5X7=35

- 29) ಮಾನವಭೂಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರದ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
- 30) ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂದರೇನು? ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮಾಪನವನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
- 31) ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 32) ಭಾರತದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 33) ವಲಸೆಯ ಧನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಋಣಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 34) ದಾಮೋದರ ನದಿ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
- 35) ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಧಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.
- 36) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗೋಧಿ ಬೆಳೆಯ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಭೌಗೋಳಿಕಾಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 37) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 38) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವದಿಂದ ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಉದ್ಯಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
- 39) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಸಾರಿಗೆಯ ಲ್ಲಾದ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳ ಸಾರಾಂಶ ನೀಡಿ.
- 40) ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿ. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

VII. A) ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ: 5X1=5

- 41) ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಒಂದು ಸರಳ ರೇಖಾಚಿತ್ರ ರಚಿಸಿ.

ಭಾರತ : ಪುರುಷರ ಸರಾಸರಿ ಜೀವಿತಾವಧಿಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ.

ವರ್ಷಗಳು	1951-61	1961-71	1971-81	1981-91	1991-01	2001-11
ಸರಾಸರಿ ಜೀವಿತಾವಧಿ (ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)	32.5	41.9	52.2	53.6	61.6	65.8

42) ಕೆಳಗಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಒಂದು ಸರಳ ಸ್ತಂಭಾಲೇಖ ರಚಿಸಿ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ದಶಕವಾರು ಜನಸಂಖ್ಯೆ(ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ	ಜನಸಂಖ್ಯೆ
1951	194.0
1961	235.8
1971	292.6
1981	370.4
1991	448.2
2001	527.3
2011	611.3

B) ಕೆಳಗಿನಪ್ರಶ್ನೆಗೆಉತ್ತರಿಸಿ:10X1=10

43) ಕೆಳಗಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ವೃತ್ತಾಲೇಖ ರಚಿಸಿ.

ಭಾರತ: ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರ (ಶೇಕಡವಾರು)

ರಾಜ್ಯಗಳು	ಕರ್ನಾಟಕ	ಕೇರಳ	ತಮಿಳುನಾಡು	ಇತರೆ
ಕ್ಷೇತ್ರ(ಶೇಕಡವಾರು)	56.6	21.6	7.8	14.0

ಅಥವಾ

ಜಿ.ಐ.ಎಸ್ ನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.

(ದೃಷ್ಟಿವಿಕಲಚೇತನವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆಮಾತ್ರ)

VII. A) ಕೆಳಗಿನಯಾವುದಾದರೂಒಂದುಪ್ರಶ್ನೆಗೆ20 ರಿಂದ25 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿಉತ್ತರಿಸಿ: 5X1=5

41) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

42) ಮಳೆನೀರು ಕೊಯ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

B)ಕೆಳಗಿನಪ್ರಶ್ನೆಗೆಉತ್ತರಿಸಿ.

10X1=10

43) ಭಾರತದ ಅಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶಕ್ತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸ್ಥಾನೀಕರಣದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.

II PUC MODEL QUESTION PAPER-2023-24

GEOGRAPHY-24

TIME: 3 HOURS 15 MINUTES TOTAL QUESTIONS-43

MAX MARKS: 80

Instructions:

1. For question No 1-15 students are advised to give only one correct answer. In case the students give more than one answer, only the first answer written by the student will be considered.
2. Please substantiate your answers with suitable map, diagram, graph and data, etc, wherever necessary.
3. For **VISUALLY CHALLENGED STUDENTS** alternative questions No 41, 42, and 43 (from Section "B" of the textbook) are given at the end of the question paper.

I. Answer the following multiple-choice questions:

1X5= 05

1. Population is growing rapidly in 21st century, if so, State the total population of the world according to 2012.
A) 5 Billion
B) 6 Billion
C) 7 Billion
D) 8 Billion
2. Which state in India has the highest density of population?
A) West Bengal
B) Bihar
C) Kerala
D) Uttar Pradesh
3. The Longest dam in India
A) Tungabhadra dam
B) Hirakud dam
C) Bhakra-Nangal dam
D) Alamatti dam
4. Which of these options show the correct ranking of coal from high grade to low grade based on the carbon content?
A) i.Lignite, ii.Peat, iii.Anthracite, iv.Bituminous.
B) i.Peat, ii.Anthracite, iii.Bituminous, iv,Lignite.
C) i.Anthracite, ii.Bituminous, iii.Lignite, iv.Peat.
D) i.Bituminous, ii.Lignite, iii.Peat, iv.Anthracite.
5. Look at the following pairs and identify the incorrect pair.
 1. Forest based industry-Rubber industry.
 2. Agro-based Industry-Paper Industry.
 3. Mineral based industry-Aluminum industry.A) 1 only,
B) 2 and 3 only,
C) 2 only,
D) 3 only.

II. Fill in the blanks by using the appropriate one given in the brackets:**1X5= 05**

(Black pepper, Hoogly, London, Rural, Temperate, Cardamom)

6. Lumbering industry is developed in _____ region.
7. The first million city in the world _____
8. _____ is popularly known as 'King of Spices'.
9. Biogas is used popularly in _____ region in India.
10. The Kolkata port is located on the bank of _____ river.

III. Match the followings:**1X5= 05****A)****B)**

11. The Kirghiz	a) Bangalore
12. ISRO MCF	b) Bombay High.
13. An Educational City	c) Hassan.
14. Sagar Samrat	d) Central Asia.
15. Silicon City	e) Oxford.
f) Hyderabad.	

IV. Answer the following questions in one word or a sentence: 1X5= 05

16. Provide the full form of HDI.
17. Give reason why hunting was practiced traditionally?
18. What is a 'megacity'?
19. Which state has the highest irrigated area in India?
20. What are the two main causes of water pollution?

V. Answer any FIVE of the following questions in 2 to 3 sentences: 2X5=10

21. Write any two components of population growth.
22. Distinguish between secondary and tertiary economic activities.
23. Define any two types of irrigation.
24. What are the forms of utilization of solar energy?
25. Write any two gold producing places in Karnataka.
26. Why Mumbai city is called "The Manchester of India"?
27. Why iron and steel industry is called a raw material oriented industry?
28. Name the four types of road in India.

VI. Answer any SEVEN of the following questions in 20 to 25 sentences: 5X7= 35

29. List out the branches of human geography and describe them in brief.
30. What is human development? Discuss the measurement of human development.
31. Detail out the importance of mass communication.
32. Explain the trend of population growth in India.
33. Explain the positive and negative effects of migration.
34. Analyze the salient features and objectives of the Damodar River Valley Project.
35. Write briefly about the types of agriculture.
36. Explain the geographical conditions required for the cultivation of wheat in India.
37. Explain the distribution and production of petroleum in India.
38. Synthesize the development of iron and steel industry in India from pre independence to recent time.
39. Summarize the key development in railway transportation in India.
40. Define the concept of sustainable development and explain any five challenges of sustainable development.

VII. A) Answer any ONE of the following questions:**5X1=5**

41. Construct a simple line graph with the help of following data.

India: The Trend of Male Average Life Expectancy

Years	1951-61	1961-71	1971-81	1981-91	1991-01	2001-11
Average life Expectancy (In years)	32.5	41.9	52.2	53.6	61.6	65.8

42. Construct a simple Bar graph with the help of following data.

Decadal growth of population in Karnataka.

Years	Population(in lakhs)
1951	194.0
1961	235.8
1971	292.6
1981	370.4
1991	448.2
2001	527.3
2011	611.3

B) Answer the following question.**10X1=10**

43. Construct a Pie diagram by using the following data.

India: Coffee Cultivating Area (in Percentage).

States	Karnataka	Kerala	Tamilnadu	Others
Are(in Percentage)	56.6	21.6	7.8	14.0

OR

Systematically analyze the functions of G.I.S.

(FOR VISUALLY CHALLENGED STUDENTS ONLY)**VII. A) Answer any ONE of the following questions in 20 to 25 sentences:****5X1=5**

41. Explain the problems caused by rapid growth of population in India.

42. Write about the rain water harvesting.

B) Answer the following question:**10X1=10**

43. Explain the non-conventional energy resources of India.

OR

Discuss the factors which influence the location of the industry.
